

Agder Renovasjon IKS
Kristian Birkelands trasé 26
4849 Arendal

Arendal, 24.05.2024

Deres ref.:
Kjetil Øygarden

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/2802

Saksbehandler:
Vegard Omestad Berntsen

Rapport etter tilsyn 10.04.2024

Kontrollnummer: 2024.064.I.SFAG

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Østerhus avfallsmottak, virksomhetsnummer: 880343572

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Vedtak om gebyr
- Del 4: Informasjon om tilsynet og rapporten

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse av avvik er gitt i del 2. Vedtak om gebyr finner dere i del 3.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Farlig avfall håndteres ikke i tråd med tillatelsen
- Avvik 2: Virksomhetens risikovurdering for plassering av farlig avfall er mangelfull
- Avvik 3: Virksomheten mangler journalføring over lagerbeholdning og skriftlig rutine for årlig levering av avfall
- Avvik 4: Virksomhetens risikovurdering og beredskapsplan mangler håndtering av utslipp av slukkevann

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Østerhus avfallsmottak må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet, innen 01.07.2024

Dere må betale gebyr

Agder Renovasjon IKS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfagpost@statsforvalteren.no ved Vegard Omestad Berntsen. Merk svaret med saksnummer 2017/2802 og tilsynsnummer 2024.064.I.SFAG

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik nr.1: Farlig avfall håndteres ikke i tråd med tillatelsen

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 9.2.2 bokstav e) *Generelle krav til håndtering av avfall*

Beskrivelse av krav

I virksomhetens tillatelse punkt 9.2.2 står det hvordan avfall skal håndteres slik at det ikke oppstår skadelig forurensning, og at det skal være kontroll på avrenning. Videre står det her at alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Østerhus avfallsmottak i Grimstad kommune mottar og mellomlager farlig avfall fra både næringsvirksomheter og husholdninger. Bedriften har et eget mottakslager hvor farlig avfall tas imot, sorteres og mellomlagres. Under tilsynet ble det observert ett hull og sprekker i gulvet på dette mottakslageret, og gulvet bar generelt preg av alder og slitasje. Videre kom det frem at skaden på dekket mest sannsynlig stammet fra en tidligere konstruksjon som var fjernet. Tillatelsen er tydelig på at dekket skal være tett med oppsamling av eventuell avrenning.

Bilde 1: Hull og sprekker i golv under IBC dunk med farlig avfall på mottakslager.
Foto: Statsforvalteren i Agder

Under tilsynet ble det også vist en annen lagringsplass for farlig avfall, i et annet bygg på virksomhetens område. Fulle kolli fra mottakslageret ble transportert hit i påvente av viderelevering. Rommet manglet oppsamlingsmuligheter og barrierer mot eventuell avrenning. Lageret hadde porter som kunne lukkes, men det var en tydelig åpning mellom port og gulv. Vi viser til kravet i tillatelsens punkt 9.2.2 bokstav e) om at det skal være oppsamling av eventuell avrenning, eller dokumentasjon på at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Bilde 2: Lagerrom for farlig avfall
Foto: Statsforvalteren i Agder

Bilde 3: Port og åpning ut fra lagerrommet
Foto: Statsforvalteren i Agder

Avvik nr.2: Virksomhetens risikovurdering for plassering av farlig avfall er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 2.7 *Internkontroll*
- Tillatelsen punkt 9.2.2 bokstav a) *Generelle krav til håndtering av avfall*
- Tillatelsen punkt 10.1 *Miljørisikoanalyse*
- Internkontrollforskriften §6 punkt 6

Beskrivelse av krav

Det er i tillatelsen punkt 2.7 satt krav om at Østerhus avfallsmottak plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Videre står det i tillatelsen punkt 9.2.2 bokstav a) at all håndtering av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering.

Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 sier at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet fortalte de ansatte at det gjennomføres årlige gjennomganger med ekstern sikkerhetsrådgiver angående plassering av farlig avfall på mottakslager. Det ble også presentert et oversiktskart over mottakslager som er utarbeidet i samarbeid med sikkerhetsrådgiver. Det kom derimot frem underveis at oversiktskartet ikke stemte helt overens med den faktiske plasseringen, ettersom noen avfallstyper ble plassert tilfeldig og ut ifra praktiske hensyn til transport og manuell løfting/flytting. Eksempelvis var småbatterier lagret nærme utgangen slik at det bli kortere avstand å flytte.

Virksomheten kunne heller ikke fremvise skriftlige dokument eller risikovurderinger som beskriver bakgrunnen for plasseringen og hvilke typer farlig avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann og/eller eksplosjon.

Avvik nr.3: Virksomheten mangler journalføring over lagerbeholdning og skriftlig rutine for årlig levering av avfall

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 9.4 *Journalføring – Oversikt over mottatt, lagret og behandlet avfall*

Beskrivelse av krav

I virksomhetens tillatelse punkt 9.4 er det krav om at bedriften skal ha et system for å dokumentere alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, behandling og viderelevering av avfall. Virksomheten skal til enhver tid ha oversikt over hvor mye avfall inkludert farlig avfall og EE-avfall som lagres på anlegget. Opplysningene skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kunne ikke virksomheten fremvise en oversikt over lagerbeholdning av farlig avfall som er lagret på anlegget til enhver tid. Deklareringer på fulle kolli med farlig avfall ble først opprettet når de ble transportert ut fra mellomlageret og inn på et annet lager i påvente av viderelevering.

De ansatte var klar over tillatelsens krav til lagringstid for farlig avfall, men kunne ikke fremvise et system eller en oversikt over hvilket farlig avfall som hadde vært lagret lengst på anlegget. I virksomhetens tillatelse punkt 9.2.2 står det at farlig avfall ikke skal lagres lenger enn 12 måneder. Selv om det ikke det var tegn til at denne lagringstiden var overskredet, påpeker vi viktigheten av å ha gode rutiner og oversikt for å holde seg innenfor tillatelsens vilkår.

Virksomheten hadde heller ingen skriftlige rutiner for årlig levering av avfall. Selv om opplysningene angående årlig levering inngår i egenkontrollrapporteringen, jf. pkt. 11.5. er det viktig at det også er skriftlige rutiner for dette.

Avvik nr.4: Virksomhetens risikovurdering og beredskapsplan mangler håndtering av utslipp av slukke vann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 10.1, 10.2 og 10.3 *Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning*

Beskrivelse av krav

Under virksomhetens tillatelse punkt 10 står det at Østerhus avfallsmottak skal gjennomføre miljørisikoanalyse for å kartlegge potensielle kilder til akutt forurensning til vann, grunn og luft. Den skal også omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljø inne på bedriftens område eller utenfor.

Miljørisikoanalysen skal deretter brukes til å iverksette risikoreduserende tiltak, og bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Østerhus avfallsmottak skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet ble virksomheten spurt om hvilke vurderinger som er gjort i forhold til miljøkonsekvenser ved brann. Det ble vist frem en beredskapsplan og risikovurderingen, hvor brann var vurdert som lav sannsynlighet. Det manglet konkrete tiltak for håndtering av slukke vann i risikovurderingen, og oppdatert liste over hvem som varsles ved utslipp av slukke vann.

Østerhus avfallsmottak er koblet på det kommunale avløpsnett til Grimstad kommune som har renseanlegg på Groos. Ettersom anlegget er et biologisk renseanlegg betraktes det som en følsom resipient, slukke vann med innhold av miljøgifter kan ødelegge og/eller forstyrre det biologiske rensetrinnet. Det er også viktig at virksomheten har oppdaterte lister på hvem de skal kontakte slik at det raskt kan settes inn tiltak for å forhindre skader hos naboer, avløpsanlegg og begrense forurensning til nærområder.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Agder Renovasjon IKS må betale et gebyr på 38 900 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 09.04.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 4: Informasjon om tilsynet og rapporten

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn, og inngår i Statsforvalterens landsdekkende aksjon for anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall

Fra Statsforvalteren deltok

- Ildikó Nordensvan
- Veronica Skjævestad
- Vegard Omestad Berntsen

Kontaktperson hos Østerhus avfallsmottak

- Kjetil Øygarden

Andre deltagere fra bedriften

- Darya Yaduta
- Tor Erik Torsøy
- Adrian Stene Bjorvatn
- Robert Van Der Linden

Andre deltagere

- Eirik Evensen – Varabrannsjef, Grimstad brann og redning

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Agder Renovasjon IKS ble kontrollert under tilsynet:

- Østerhus avfallsmottak

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert

- Mottakskontroll
- Lagring og merking
- Deklarering og viderelevering
- Miljørisikovurdering

Inspeksjonsrapporten

Rapporten omhandler funn fra tilsynet, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere faktiske feil i denne rapporten. Dere må sende eventuelle kommentarer til oss innen to uker etter at dere har mottatt rapporten.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal, i tråd med offentlighetsloven.

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse etter forurensningsloven

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ildikó Nordensvan
seniorrådgiver

Vegard Omestad Berntsen
tilsynskoordinator

Kopi til:

- Grimstad kommune
- Grimstad brann og redning